

TARIM ÜRÜNLERİ PIYASALARI

Agricultural Products Markets

TÜRKİYE

- Nohut dünyada en çok üretilen ikinci baklagil türü iken Türkiye’de en çok üretilen birinci baklagil türüdür.
- 2024/25 üretim sezonunda 4,6 milyon da alanda 575 bin tonluk nohut üretimi gerçekleşti. Üretimde Ankara, Yozgat, Konya ilk sıralarda yer aldı.
- Kendine yeterlilik 2023/24’te bir önceki yıla oranla %2,1 azalmıştır.
- TÜİK Bitkisel Üretim 1.Tahminlerine göre 2025 yılında 605 bin ton nohut üretimi beklenmektedir.

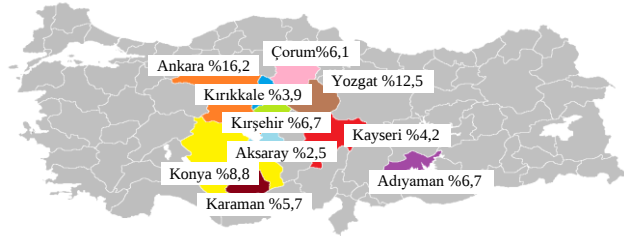
TÜRKİYE

- While chickpea is the second most produced legume in the world, it is the first most produced legume in Türkiye.
- In the 2024/25, production season, 575 thousand tons of chickpeas were produced in an area of 4.6 million da. Ankara, Yozgat and Konya took the first place in production.
- Self-sufficiency decreased by 2.1% in 2023/24 compared to the previous year.
- According to TURKSTAT Crop Production 1.Forecasts, 605 thousand tons of chickpea production is expected in 2025.

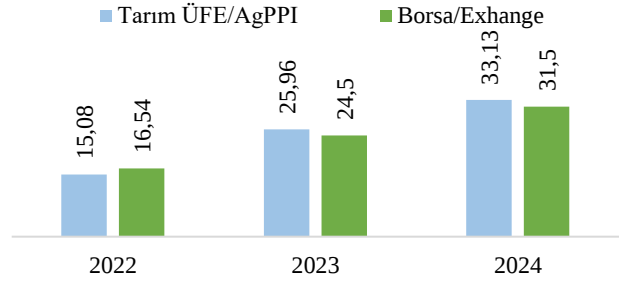
Türkiye nohut denge tablosu (1.000 ton) / Türkiye chickpeas supply and demand (1,000 tons)

	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24
Alan/Area (bin ha)	521	512	488	457	459
Verim/Yield (kg/da)	122	123	99	127	126
Üretim/Production	630	630	475	580	580
Tüketim/Consumption	408	429	408	410	420
Stok değişimi/Stock change	12	-84	-63	72	26
İthalat/İmport	21	71	150	217	297
İhracat/Export	143	268	194	231	347
Kendine yeterlilik/Self sufficiency (%)	127,5	122,3	96,0	117,8	115,3

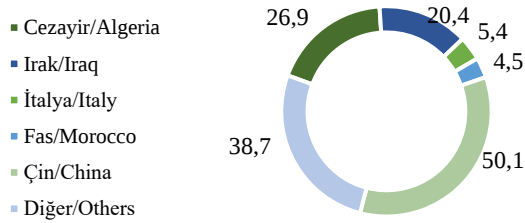
Türkiye nohut üretiminde en büyük paya sahip iller (2024, %) Provinces with the largest share in Türkiye's chickpeas production

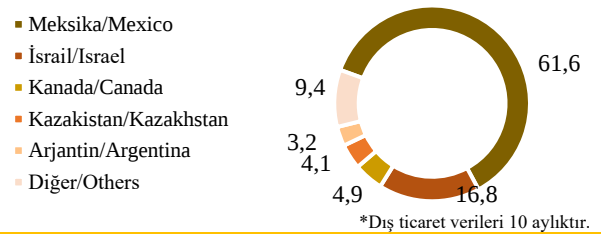
Nohut fiyatları/ Chickpeas prices (TL/kg)

Türkiye’nin ülkelere göre nohut ihracatı (2024/25, %) Türkiye's chickpeas export by countries

Türkiye’nin ülkelere göre nohut ithalatı (2024/25, %) Türkiye's chickpeas import by countries

Nohut destekleri (seçilmiş) / Chickpeas supports (selected)

	2020	2021	2022	2023	2024
Toprak analizi (TL/da)	0,8	0,8	1	1	1
Soil analysis	0,8	0,8	1	1	1
Gübre desteği (TL/da)	4	8	21	21	35
Fertilizer support	4	8	21	21	35
Mazot desteği (TL/da)	22	24	75	103	123
Fuel support	22	24	75	103	123
Fark ödeme desteği (kr/kg)	0,5	0,5	0,5	0,5	0,75
Deficiency payment support	0,5	0,5	0,5	0,5	0,75

TARIM ÜRÜNLERİ PIYASALARI

Agricultural Products Markets

DÜNYA

- Nohut üretimi 2022 yılında 16,5 milyon tondur.
- Türkiye 2023 yılı dünya nohut üretiminde %3,5'lik bir paya sahiptir.
- Avustralya 2024 yılında en büyük ihracatçı iken, Hindistan en büyük ithalatçı olmuştur.
- Üretimde ve tüketimde Hindistan ilk sırada yer almaktadır.

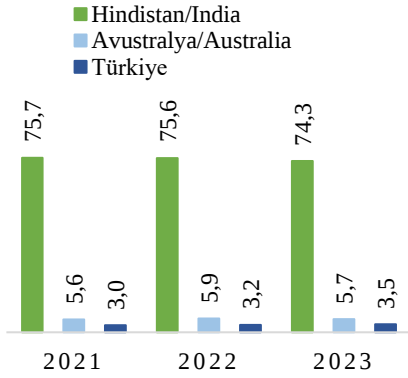
WORLD

- Chickpea production is 16.5 million tons in 2023.
- Türkiye has a 3.5% share in world chickpea production in 2023.
- Australia was the largest exporter in 2024, while India was the largest importer.
- India ranks first in production and consumption.

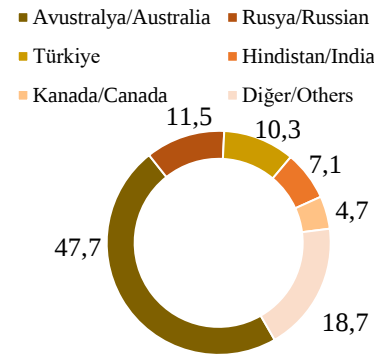
Dünya nohut verileri (1.000 ton) / World chickpeas data (1,000 tons)

	2019	2020	2021	2022	2023
Alan/Area (bin ha)	13.842	13.501	13.994	14.722	14.094
Üretim/Production	14.221	15.024	15.737	17.914	16.518
Verim/yield (ton/ha)	1,03	1,11	1,12	1,22	1,17
İthalat/Import	2.154	1.952	1.889	1.928	2,778
İhracat/Export	2.276	2.109	2.450	2.170	2.832

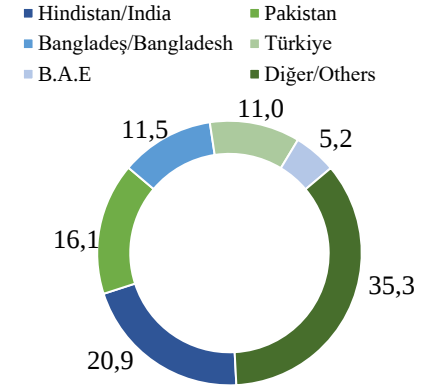
Nohut üretiminde önemli ülkeler (%)
Chickpeas production by countries

Nohut ihracatında ülkelerin payı
Chickpeas export by countries (2024, %)

Nohut ithalatında ülkelerin payı
Chickpeas import by countries (2024, %)

GENEL DEĞERLENDİRME

- Türkiye nohutta net ihracatçı olup, 2024/25 sezonunda da aynı potansiyelini koruyacağı düşünülmektedir.
- Türkiye dünyada 580 bin tonluk üretim ile üçüncü sırada yer almaktadır.
- Türkiye 2025 yılı borsa fiyatları ve üretici fiyatlarının ilk 4 ay ortalaması sırasıyla 34,92 TL/kg, 36,46 TL/kg olup fiyatlardaki artış devam etmektedir.
- Dünyadaki fiyat artışları devam etmektedir.

EVALUATION

- Türkiye is a net exporter of chickpeas and it is thought that it will maintain the same potential in the 2024/25 season.
- Türkiye ranks third in the world with a production of 580 thousand tons
- Türkiye 2024 stock market prices and the average producer prices for the first 4 months are 34.92 TL/kg, 36.46 TL/kg, respectively, and the increase in prices continues.
- Price increases in the world continue.

Hazırlayan / Prepared By: Demet BURUCU

Tarım Ekonomisi ve Politika Geliştirme Enstitüsü / TEPGE

Agricultural Economics and Policy Development Institute / AEPDI

Tel: +90.312.2875833

e-mail: demet.burucu@tarimorman.gov.tr

<https://arastirma.tarimorman.gov.tr/tepge>

<https://twitter.com/TEPGE1>

Tablo ve grafiklerin kaynakları TÜİK, TOB, Trade Map, FAO ve KTB'dir.